

EBA/GL/2015/04

07.08.2015

Pamatnostādnes

par faktiskajiem apstākļiem, kas rada būtiskus draudus finanšu stabilitātei un ar uzņēmuma pārdošanas instrumenta efektivitāti saistītajiem elementiem saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 39. panta 4. punktu

EBA pamatnostādnes par faktiskajiem apstākļiem, kas rada būtiskus draudus finanšu stabilitātei un ar uzņēmuma pārdošanas instrumenta efektivitāti saistītajiem elementiem saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 39. panta 4. punktu

Pamatnostādņu statuss

1. Šis dokuments ietver pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1093/2010 16. pantu¹. Kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu jā dara viss iespējama, lai ievērotu šīs pamatnostādnes.
2. Pamatnostādnēs izklāstīts EBI skatījums uz atbilstošām uzraudzības praksēm Eiropas Finanšu uzraudzības sistēmā jeb par to, kā konkrētā jomā jāpiemēro Savienības tiesību akti. Kompetentajām iestādēm, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4.panta 2.punktā, uz kurām attiecas šīs pamatnostādnes, tās būtu jāievēro, iekļaujot tās attiecīgi savā praksē (piemēram, veicot grozījumus savā tiesiskajā regulējumā vai uzraudzības procesos), tostarp gadījumos, ja pamatnostādnes ir paredzētas, galvenokārt, iestādēm.

Ziņošanas prasības

3. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm līdz 07.10.2015 jāpaziņo EBI, vai tās ievēro vai paredz ievērot šīs pamatnostādnes, vai jānorāda to neievērošanas iemesli. Ja šajā termiņā nebūs saņemts šāds paziņojums, EBI uzskatīs, ka kompetentās iestādes šos ieteikumus neievēro. Paziņojumi jāiesniedz, nosūtot EBI tīmekļa vietnē pieejamo veidlapu uz e-pasta adresi compliance@eba.europa.eu ar norādi „EBI/GL/2015/04”. Paziņojumus nosūta personas, kas ir pilnvarotas kompetento iestāžu vārdā ziņot par prasību izpildi. Par jebkurām izmaiņām atbilstības statusā arī ir jāziņo EBI.
4. Paziņojumus publicēs EBI tīmekļa vietnē saskaņā ar 16. panta 3. punktu.

¹ Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), tiek grozīts Lēmums Nr. 716/2009/EK un atcelts Komisijas Lēmums 2009/78/EK (OV L331, 15.12.2010., 12.lpp).

I sadaļa. Priekšmets, darbības joma un definīcijas

1. Šajās pamatnostādņēs ir norādīti faktiskie apstākļi, kas rada būtiskus draudus finanšu stabilitātei, ko izraisa vai palielina noregulējamās iestādes maksātnespēja vai iespējamā maksātnespēja Direktīvas 2014/59/ES 39.panta 4.punkta nozīmē, un elementi, kuru atbilstība iestādes tirgošanās prasībām, kas norādītas Direktīvas 2014/59/ES 39.panta 1.punktā, varētu mazināt uzņēmuma pārdošanas instrumentu efektivitāti šo draudu pārvarēšanā vai Direktīvas 2014/59/ES 31.panta 2.punkta b) apakšpunktā minētā noregulējuma mērķa sasniegšanā.
2. Šīs pamatnostādnes ir piemērojamas noregulējuma iestādēm.

II sadaļa. Apstākļi, kas rada būtiskus draudus finanšu stabilitātei

3. Vērtējot, vai pastāv kādi būtiski draudi finanšu stabilitātei, ko rada vai palielina noregulējamās iestādes maksātnespēja vai iespējamā maksātnespēja uzņēmuma pārdošanas instrumenta piemērošanas tirgošanās prasībām kontekstā, noregulējuma iestādēm ir jāizvērtē ietekme uz citām iestādēm un finanšu tirgiem, tai skaitā infrastruktūras nodrošinātājiem un nefinanšu iestāžu klientiem. Noregulējuma iestādēm jo īpaši ir jāņem vērā, taču nav jāierobežo sevi ar faktiskajiem apstākļiem, kas attiecas uz risku, ko var radīt noregulējamās iestādes pārdošana, palielinot nenoteiktību un zaudējot tirgus uzticamību. Šajos apstākļos ir jāietver vismaz kāds no turpmāk minētajiem nosacījumiem:
 - (a) sistēmiskas krīzes risks, kas redzams no to iestāžu skaita, lieluma un nozīmīguma, kuras pakļautas agrīnas intervences nosacījumiem vai noregulējuma nosacījumiem vai kurām draud maksātnespējas procedūra, vai kas redzams no valsts finanšu atbalsta iestādēm vai centrālo banku sniegtajiem ārkārtas likviditātes instrumentiem;
 - (b) kritiski svarīgo funkciju pārtraukšanas risks vai būtisks cenu pieaugums par šo funkciju sniegšanu, kā redzams no izmaiņām šo funkciju tirgus apstākļos vai to pieejamībā, vai arī darījumu partneru un citu tirgus dalībnieku izredzēm šajā sakarā;
 - (c) īstermiņa finansējuma vai noguldījumu izņemšana;
 - (d) iestāžu akciju cenu vai iestāžu turēto aktīvu cenu samazinājums, jo īpaši gadījumos, ja tās var ietekmēt iestāžu kapitāla situāciju;
 - (e) iestādēm pieejamo īstermiņa vai vidēja termiņa finansējuma samazinājums;
 - (f) traucējumi starpbanku finansējuma tirgus darbībā, kas jo īpaši ir acīmredzams no drošības rezerves prasību palielinājuma un iestādēm pieejamā drošības depozīta samazinājuma;
 - (g) kredīsaistību nepildīšanas apdrošināšanas cenu pieaugums vai iestāžu vai citu tirgus dalībnieku, kam ir būtiska nozīme attiecībā uz iestāžu finanšu situāciju, reitingu samazinājums.

4. Noregulējuma iestādēm ir jāizvērtē jebkuru no šo elementu nenovēršamu traucējumu iespējamība, kas varētu ietekmēt citas iestādes, nevis noregulējamās iestādes, kam ir būtiska nozīme attiecībā uz vienas vai vairāku dalībvalstu finanšu stabilitāti, ņemot vērā to atsevišķo un kopējo nozīmi, kā to paredz gadījums.

III sadaļa. Elementi, kas attiecas uz uzņēmuma pārdošanas instrumenta un finanšu stabilitātes efektivitāti

5. Izvērtējot, vai atbilstība Direktīvas 2014/59/ES 39. panta 1. punktā norādītajām prasībām varētu ietekmēt uzņēmuma pārdošanas instrumenta efektivitāti vai noregulējuma mērķa izvairīties no nozīmīgas nevēlamas ietekmes uz finanšu stabilitāti sasniegšanu, noregulējuma iestādēm ir jāņem vērā vismaz šādi elementi:
 - (a) Attiecībā uz pārredzamības prasību, kas noteikta Direktīvas 2014/59/ES 39. panta 2. punkta a) apakšpunktā, ar pārdošanu saistītās informācijas nodošanas plašākam potenciālo pircēju lokam risks un risku atklāšana, kā arī kritiski un nekritiski svarīgo funkciju identifikācijas novērtēšana attiecībā uz noregulējuma iestādi var radīt papildu nenoteiktību un uzticēšanās zaudēšanu tirgum. Jo īpaši gatavošanās pārdošanas procesam nedrīkst palielināt risku, ka iestāde var ieviest noregulējumu.
 - (b) Attiecībā uz Direktīvas 2014/59/ES 39. panta 2. punkta b) apakšpunktā noteikto nediskriminācijas principu, atsevišķi potenciālie pircēji visticamāk var nodrošināt finanšu stabilitāti, jo īpaši pateicoties tādiem faktoriem kā to finanšu vai tirgus pozīcija, to struktūra un uzņēmējdarbības modelis, kas var veicināt uzņēmējdarbības integrāciju un juridiskās un organizatoriskās iespējas vai pozitīvi ietekmēt laiku, kāds nepieciešams noregulējuma darbības īstenošanai, un izredzes, ka kritiski svarīgās funkcijas var tikt turpinātas. Noregulējuma iestādēm ir jāņem vērā darījuma partneru, infrastruktūras nodrošinātāju, noguldītāju un likviditātes nodrošinātāju un to, kuri nāk no plašākiem tirgiem, vajadzības un izredzes.
 - (c) Noregulējuma iestādēm ir jānodrošina pasākumi, lai pārliecinātos, ka pārdošanas procesā iesaistītām pusēm nav interešu konfliktu, kā noteikts Direktīvas 2015/59/ES 39. panta 2. punkta c) apakšpunktā, lai netraucētu noregulējuma praktiskumu un savlaicīgu īstenošanu. Noregulējuma iestādēm ir jāņem vērā, ka, ievērojot pakalpojuma sniedzēju, konsultantu un potenciālo pircēju tirgū ierobežoto skaitu, pārdošanas procesam var būt raksturīgi noteikti interešu konflikta riski.
 - (d) Izvērtējot, vai potenciālo pircēju priekšrocības nav negodīgas Direktīvas 2014/59/ES 39. panta 2. punkta d) apakšpunkta nozīmē, noregulējuma iestādēm ir jāņem vērā, ka noregulējuma mērķi un vajadzība ātri rīkoties var pamatot pircēju stimulēšanu vai to riska ierobežošanu, jo īpaši finansēšanas kārtības izmantošanas kontekstā attiecībā uz Direktīvas 2014/59/ES 101. panta 1. punktā minētajiem mērķiem.

- (e) Cenšoties panākt pēc iespējas augstāku pārdošanas cenu, kā to prasa Direktīvas 2014/59/ES 39. panta 2. punkta f) apakšpunktā, noregulējuma iestādēm ir jāņem vērā nepieciešamība ātri rīkoties, kas var būt pretrunā ar pagarinātajiem sarunu par cenām vai solīšanas procesiem, un noregulējuma mērķi, jo īpaši kritiski svarīgo funkciju turpināšana, kas noteiktām uzņēmējdarbības jomām var būt pretrunā ar pēc iespējas augstāku pārdošanas cenu noteikšanu. Turklāt, noregulējuma iestādēm ir jāņem vērā, ka atsevišķi iespējamie pircēji var drīzāk nodrošināt finanšu stabilitāti, jo īpaši pateicoties tādiem faktoriem kā viņu finanšu stāvoklis vai stāvoklis tirgū, to struktūra un uzņēmējdarbības modelis.
6. Ja noregulējuma iestāde novērtē nepieciešamību veikt ātru noregulējumu saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 39. panta 2. punkta e) apakšpunktu, tai ir jāpievērš īpaša uzmanība kritiski svarīgo funkciju turpināšanai, noguldītāju un valsts uzticamībai, infrastruktūru darbībai un tirdzniecības laikiem atsevišķos tirgos.

IV sadaļa. Nobeiguma noteikumi un īstenošana

Šīs pamatnostādnes stājas spēkā no 2015. gada 1. augusta.

Šīs pamatnostādnes tiek pārskatītas līdz 2017. gada 31. jūlijam.